

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/266/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200135
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514200135.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporkyni: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C/12/2014-60 zo dňa 19.08.2014 a proti uzneseniu č. k. 6C/12/2014-73 zo dňa 09.10.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 6C/12/2014-73 zo dňa 09.10.2014 v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za odvolanie a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh.

Vyslovil, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznáva náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa čl. 46 ods. 3; 48 ods. 2 Ústavy SR, §§ 3 ods. 1; 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, 4 ods. 1 písm. a); 9 ods. 1, 2 v znení účinnom do 31.12.2012; 9 ods. 4; 15 ods. 1; 16 ods. 1, 2 v znení účinnom do 31.12.2012; 17 ods. 1 až 3; 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, §§ 44 ods. 6; 238 ods. 1; 2 Exekučného poriadku.

Konštatoval, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou v exekučnom konaní vedenom pod sp.zn. 8Er/386/2003.

Po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k názoru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

V predmetnej veci videl navrhovateľ nesprávny úradný postup Okresného súdu Vranov nad Topľou v tom, že o návrhu navrhovateľa na zmenu exekútora rozhodol oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný podľa navrhovateľa viac ako 373 dní. Z exekučného spisu však vyplýva, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol podaný dňa 02.07.2009 a súd rozhodol o tomto návrhu dňa 07.07.2010, teda na 370. deň po doručení návrhu na zmenu súdneho exekútora. Medzitým vyzval súdneho exekútora na predloženie

exekučného spisu a na vyčíslenie trov exekúcie, pričom súdny exekútor na predmetnú výzvu nereagoval. Súd pri zasielaní informácie o stave konania a rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora súčasne informoval navrhovateľa ako oprávneného, že súčasťou rozhodnutia o zmene súdneho exekútora by malo byť aj rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora, pričom súd vyzval pôvodného súdneho exekútora na predloženie spisového materiálu a súdny exekútor listom zo dňa 06.04.2010 žiadal o poskytnutie dodatočnej lehoty 30 dní.

V danom prípade vzhľadom na skutočnosť, že sa exekučné konanie začalo pred účinnosťou novely Exekučného poriadku účinnej od 01.09.2005, v zmysle prechodných ustanovení vzťahujúcich sa na predmetnú novelu sa toto konanie dokončí podľa práva platného do 31.08.2005. Na rozhodovanie o návrhu na zmenu súdneho exekútora sa potom aplikuje § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, kde nebola stanovená lehota, v ktorej má súd rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Preto nie je správny záver navrhovateľa o 30-dňovej lehote na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. Ak však nie je stanovená zákonná lehota, je potrebné o veci rozhodnúť v určitej primeranej lehote.

Súd prvého stupňa mal v konaní preukázané, že navrhovateľ nepodal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prieťahy v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu. Súadne a tým i exekučné konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody postupuje podľa znenia zákona č. 514/2003 Z.z., účinného do 31.12.2012, zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu, je potrebné vychádzať z vyššie uvedených záverov, keďže i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona, účinného od 01.01.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy v konaní, resp. porušenie ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch navrhovateľa je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutej majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy, súd považuje za správne poukázať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitost' veci a podobne.

Aj keď súd v exekučnom konaní urobí úkon po zákonom stanovenej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

V tomto exekučnom konaní bola dĺžka konania ovplyvnená aj správaním súdneho exekútora, ktorý na výzvu súdu nereagoval.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, stotožnil sa s argumentáciou odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal.

Súd prvého stupňa mal za to, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu ani nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, mal súd prvého stupňa za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je navrhovateľ povinný preukázať.

Navrhovateľ v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, za publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, za poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Z exekučného spisu súd žiadne urgencie zo strany navrhovateľa nezistil a ten ich žiadnym spôsobom nepreukázal.

Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia navrhovateľa, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že sa stotožnil s názorom odporcu, že akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému by vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prietahy, keďže navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové.

Navrhovateľ sa tiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva pri vydaní rozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak.

Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu.

Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré mu vznikli v spoločenskom uplatnení. Navrhovateľ uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Navrhovateľ však svoje tvrdenie nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Náhradu nemajetkovej ujmy však nemožno priznať iba na základe abstraktných tvrdení účastníka, ktoré nie sú preukázané a konkretizované, napríklad minimálne špecifikovaním, aké podnikateľské postupy a aktivity boli postupom súdu ovplyvnené. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu. K rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora potreboval súd súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na vyčíslenie trov konania a zaslanie exekučného spisu. Rozhodnutie súdu na 370. deň od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora nemohlo spôsobiť neistotu alebo vznik akejkoľvek škody, či nemajetkovej ujmy. Odhliadnuc od skutočnosti, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik skutočnej škody, ani nemajetkovej ujmy, je nepravdepodobné, že by za dobu omeškania s rozhodnutím o návrhu na zmenu exekútora došlo k tak závažnej ujme, ako popisoval navrhovateľ a v dôsledku toho vznikol navrhovateľovi nárok na majetkovú škodu a na nemajetkovú ujmu.

Navrhovateľ nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal ani vznik majetkovej škody, ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, ani tú skutočnosť, že by zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny

úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietahoch a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou navrhovateľovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmu, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť odporcu za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Preto súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Konštatoval, že odporca si náhradu trov konania uplatnil, avšak nevyčísliť ich výšku a z obsahu spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy vznikli. Navrhovateľ ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov konania. Preto žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. V odvolaní uviedol, že postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd prvého stupňa bol jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom prijatím zákona č. 412/2012 z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Svojím rozhodnutím súd prvého stupňa de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity. Súd prvého stupňa nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len exekučného súdu. Súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno zakladať meritórne rozhodnutie. Svojimi úvahami súd neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Nie je zrejmé, aký môže mať dopad na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom nesúvisia.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Pokiaľ ide o tom, že žalobca predložil znalecký posudok až po roku a pol od podania žaloby na súde, žalobca dáva do pozornosti samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že žalobca zadal vypracovanie znaleckého posudku dňa 1. marca 2013. Vypracovanie znaleckého posudku je tak dôkladné a zložitá, a to aj s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov a jeho vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, prinajmenšom navrhovaným medzitimným rozsudkom. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z

dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok a uznesenie ako aj konanie, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 20.01.2015 a zistil, že odvolanie žalobcu proti rozsudku nie je dôvodné a uznesenie č. k. 6C/12/2014-73 z 09.10.2014 v jeho napadnutej časti je potrebné zrušiť.

Vo vzťahu k rozsudku č. k. 6C/12/2014-60 z 19.08.2014 odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol. Ani po podaní odvolania odvolací súd nezistil, aby prvostupňový súd konal a rozhodol nesprávne. Odvolací súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom (čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky).

Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (§ 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31.12.2012, teda v čase podania návrhu na začatie konania),

Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (§ 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z.).

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v

konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, teda v čase podania návrhu na začatie konania).

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 4 zákona 514/2003 Z.z.).

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11 (§ 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z.).

Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku (§ 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, teda v čase podania návrhu na začatie konania).

Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z.).

V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (§ 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z.).

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z.).

Právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia (§ 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012).

Ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie (§ 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.8.2005).

Konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak (§ 238 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z.).

Ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005 (§ 238 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z.).

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd konštatuje, že s účinnosťou od 01.01.2013 bolo ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zmenené. Zmena právnej úpravy bola realizovaná zákonom č. 412/2012 Z. z., pričom tento zákon prechodné ustanovenia neobsahoval. Nakoľko ide o ustanovenie s procesnoprávnym aspektom, nároky uplatnené žalobcom

bolo potrebné posúdiť v zmysle aktuálnej právnej úpravy, aj keď v čase, keď boli žalobné návrhy podané, zákon č. 514/2003 Z. z. túto úpravu neobsahoval.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že správne právne posúdeniu veci zodpovedá aj správne rozhodnutie.

Súd prvého stupňa správne konštatoval, že vzhľadom na to, že exekučné konanie sa začalo pred účinnosťou novely Exekučného poriadku účinnej od 01.09.2005, v zmysle prechodných ustanovení vzťahujúcich sa na predmetnú novelu sa toto konanie dokončí podľa práva platného do 31.08.2005 a na rozhodovanie o návrhu na zmenu súdneho exekútora sa aplikuje § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, kde nebola stanovená lehota, v ktorej má súd rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora.

Z uvedeného dôvodu správne súd prvého stupňa považoval za nesprávny názor navrhovateľa o 30-dňovej lehote na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora.

Vzhľadom na okolnosti danej exekučnej veci, v ktorej oprávnený doručil exekučnému súdu dňa 02.07.2009 návrh na zmenu súdneho exekútora, exekučný súd vyzval dňa 11.08.2009 súdneho exekútora na oznámenie, či si uplatňuje trovy exekúcie a aby spolu s prípadným vyúčtovaním trov exekúcie predložil súdu aj exekučný spis a kedy súdny exekútor na výzvu súdu nereagoval a až listom zo dňa 06.04.2010 žiadal o poskytnutie dodatočnej lehoty 30 dní, v súlade s ustanovením § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, súd prvého stupňa správne zistil a ustálil, že navrhovateľ v konaní nepreukázal ani vznik majetkovej škody, ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, ani tú skutočnosť, že by zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietahoch a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou navrhovateľovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmov, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť odporcu za náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

Odvolací súd konštatuje, že exekučný súd v súlade s vyššie uvedeným rozhodol o návrhu oprávneného - navrhovateľa v určitej primeranej lehote.

Žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom ani dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy a nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým rozhodnutím o jeho návrhu na zmenu exekútora mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že si táto situácia vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného predloženia a preukázania. Ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu.

Napokon žaloba nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi postupom exekučného súdu v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prietahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Vychádzajúc z odvolania žalobcu odvolací súd konštatuje, že žalobca neuviedol v odvolaní žiadnu takú relevantnú skutočnosť, ktorá by bola spôsobilá privodiť zrušenie napadnutého rozsudku.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, že súd prvého stupňa sa nezaoberal znaleckým posudkom č. 1/2014, odvolací súd konštatuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8Er/386/2003 sa exekučný súd nedopustil nesprávneho úradného postupu v podobe „zbytočných prietahov v konaní“ v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., čím nie je daný prvý predpoklad zodpovednosti žalovanej za škodu, ktorá mala žalobcovi vzniknúť. Súd sa preto nemal dôvod zaoberať ani otázkami výšky priznania náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobca domáhal, a z toho dôvodu aj znaleckým posudkom.

Na základe uvedeného preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne, a preto bolo postupom podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdené.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, tento nepodal návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu nárok na náhradu trov konania nemohol byť priznaný. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Uznesením č. k. 6C/12/2014-73 z 09.10.2014 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- Eur na účet Okresného súdu Stará Ľubovňa č. U. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedený v Štátnej pokladnici Bratislava v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľovi tiež uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh vo výške 3,- Eur na účet Okresného súdu Stará Ľubovňa č. U. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedený v Štátnej pokladnici Bratislava v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Rozhodnutie právne odôvodnil pol. 7a a 20a Sadzobníka súdnych poplatkov a podľa § 6 ods. 2; 8 ods. 4; 9 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch.

Konštatoval, že predmetom konania je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, preto vyrubil navrhovateľovi poplatok za podané odvolanie podľa položky 7A Sadzobníka súdnych poplatkov.

Vzhľadom na skutočnosť, že podanie účastníka bolo urobené elektronickými prostriedkami zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona, pričom bolo celkovo vyhotovených 8 strán podania (2 rovnopisy po 4 strany), súd súčasne uložil navrhovateľovi v súlade s položkou 20a Sadzobníka súdnych poplatkov povinnosť zaplatiť súdny poplatok v minimálnej výške 3,- Eur za podanie, ktoré nie je návrhom na začatie konania.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. V odvolaní uviedol, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorým je odôvodnenie v zmysle ustanovenia § 169 ods. 1 O.s.p. Ďalej uviedol, že podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Spoplatneniu teda podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Uvedené vyplýva aj z dôvodovej správy k vládnemu nariadeniu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ktorým sa menia a dopĺňujú niektoré zákony (ku ktorým došlo k zavedeniu spoplatnenia žaloby paušálnym poplatkom 20 Eur). Po zrušení vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom sa zaviedol paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20 Eur. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie.

Uvedené závery vyplývajú aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 29.03.2007, sp. zn. 4Cdo/39/2007, z ktorého vyplýva, že za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. sa súdne poplatky nevyrubujú, v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy.

Podľa odvolateľa v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobníka súdnych poplatkov) nie je jasné a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola preto v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Podľa odvolateľa použitie analogie legis je v prípadoch vyrúbenia súdneho poplatku vzhľadom na článok 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené.

Žalobca ďalej poukázal na to, že súd je pri výkone svojej rozhodovacej povinnosti viazaný článkom 2 ods. 2 a platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V danom prípade bola žaloba podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) ZoSp konanie vo veciach náhrady škody spôsobené nezákonným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolateľ navrhol napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť bez náhrady.

Odvolací súd prejednal uvedené uznesenie podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že nie sú podmienky pre jeho potvrdenie ani pre jeho zmenu.

Ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom je potrebné vyhodnotiť aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho dôvodov. Ak teda je odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu bez uvedenia dôvodov, pre nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa je vždy daný dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Je treba súhlasiť s tvrdením odvolateľa, že s účinnosťou od 01.10.2012 zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch, ako aj zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, bola do Sadzobníka súdnych poplatkov - prílohy zákona č. 71/1992 Zb. zavedená položka 7a, podľa ktorej zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa vyrubuje súdny poplatok vo výške 20 Eur.

Žaloba v predmetnej veci bola podaná 27.09.2012, teda pred účinnosťou uvedeného zákona. Nedá sa však súhlasiť s názorom odvolateľa, že ak sa konanie začalo pred 01.10.2012, t.j. pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., aby nebolo možné vyrubiť súdny poplatok, ak by v tomto konaní bol realizovaný úkon, ktorý je spoplatnený podľa predmetnej novely a tento úkon by bol vykonaný až za účinnosti tohto zákona.

V napadnutom uznesení súd prvého stupňa nezdôvodnil, či v zmysle položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je možné poplatok vyrubiť za odvolanie. V napadnutom uznesení teda chýba akékoľvek odôvodnenie uvedeného uznesenia k otázke, či poplatok je potrebné vyrubiť aj za odvolanie.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne prehodnotiť možnosť aplikácie položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v predmetnej veci. Až po náležitom objasnení si uvedeného vychádzajúc z poznámok k tejto položke bude môcť náležite rozhodnúť. Ak dospeje k záveru, že v predmetnej veci je potrebné súdny poplatok za odvolanie vyrubiť podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, bude musieť takéto svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.